

Sygn. akt VI GC 146/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Frankowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Małgorzata Zawilo

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) Spółki z o.o. w S.**

przeciwko: **(...) Sp. o.o. w R.**

o zapłatę

I. **u c h y l a** nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w R. z dnia 12 marca 2015 r. sygn. akt VI GNc 55/15 w części dotyczącej kwoty 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) i w tym zakresie postępowanie **umarza**,

II. w pozostałej części nakaz zapłaty **utrzymuje** w mocy.

Sygn. akt VI GC 146/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 września 2015r.

Powód (...) Sp. z o.o. S., pozwem z dnia 19 lutego 2015 r. (data stempla pocztowego k.18), wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. w R. kwoty 96 089 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat szczegółowo wskazanych w pozwie i kosztami procesu tytułem zapłaty ceny za sprzedany pozwanemu towar wg faktur przedłożonych do pozwu, a także tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w zapłacie należności. Powołując się na złożone przez pozwanego oświadczenie z dnia 29 października 2014 r. o uznaniu długu powód wniósł o wydanie w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie art. 485 § 1 pkt 3 k.p.c.

Do pozwu powód przedłożył poświadczone za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika kserokopie faktur, których zapłaty dochodzi niniejszym pozwem, potwierdzania częściowych płatności tych faktur, oświadczenie pozwanego z dnia 29 października 2014 r. wraz z wykazem płatności, którego dotyczy, a także wyliczenia skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienia w płatnościach.

Po przedłożeniu przez pełnomocnika powoda pełnego odpisu z KRS pozwanego Sąd Okręgowy w R. wydał w sprawie w dniu 12 marca 2015 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (k. 33), mając na uwadze przedłożone do pozwu faktury vat podpisane przez uprawnionego do samodzielnej reprezentacji pozwanego prezesa zarządu (art. 485 § 1 pkt 2 kpc).

Pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty wniósł o jego uchylenie w całości oraz oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania zarzucając, że:

- zgodnie z art. 482 § 1 k.c. odsetek od zaległych odsetek można żądać za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa i skoro pozew w sprawie wpłynął do sądu dnia 23 lutego 2015 r. to odsetki od skapitalizowanych odsetek powinny być naliczane od tej właśnie daty;

- pozwany w dniu 4 marca 2015 r. dokonał częściowej spłaty dochodzonych przez powoda wierzytelności w wysokości 10 000 zł;

- strony w związku z pismem z dnia 29 października 2014 r. oraz na podstawie ustaleń odroczyły termin płatności wymagalnych wierzytelności i rozłożyły je na raty. Strony miały na bieżąco uzgadniać terminy płatności kolejnych rat w miarę możliwości finansowych pozwanego. Pozwany sumiennie wywiązywał się z zawartych postanowień, o czym świadczą kolejne wpłaty na konto powoda, nie dając podstawy do wytoczenia powództwa. Mimo to powód wytoczył powództwo bez poinformowania pozwanego o zamiarze złożenia pozwu i chociażby uprzedniego wezwania do zapłaty. W tych okolicznościach powództwo uznać należy za przedwczesne, złożone przed terminem wymagalności i jako takie podlegające oddaleniu.

Powód w odpowiedzi na zarzuty oświadczył, że cofa częściowo pozew i zrzeka się roszczenia co do kwoty 10 000 zł tytułem należności głównej, a to w związku otrzymaną wpłatą w tej kwocie już po wniesieniu pozwu w sprawie. W pozostałym zakresie wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu pisma powód potwierdził zapłatę przez pozwanego kwoty 10 000 zł po wniesieniu pozwu oraz zaprzeczył podniesionym przez pozwanego twierdzeniom co do istnienia jakichkolwiek ustaleń o prolongacie terminu płatności kwoty zadłużenia. Jedynym pismem odnoszącym się do tej kwestii jest oświadczenie pozwanego z dnia 29 października 2014 r., w którym pozwany uznał w całości roszczenia powoda i zobowiązał się do dokonania spłat zgodnie ze wskazanym harmonogramem, a mianowicie do 20 listopada 2014 r. kwoty 25 000 zł, a resztę na warunkach ustalonych po dniu 20 listopada 2014 r. Pozwany jednak nie wywiązał się z tej deklaracji i pierwszego wskazanego terminu płatności nie dotrzymał. Mając na uwadze brak wywiązania się pozwanego ze złożonego przezeń pisemnego oświadczenia oraz nieregularność dokonywanych spłat powód nie podejmował z pozwanym w żadnym czasie, ani w żadnej formie jakichkolwiek uzgodnień co do prolongaty terminu płatności przysługujących mu roszczeń i nie wyraził zgody na rozłożenie długu na dalsze raty bez określenia wysokości, których termin spłaty miałby zostać ustalony w przyszłości. W konsekwencji nigdy nie zaistniało porozumienie zmieniające, zarówno w formie pisemnej czy ustnej, na mocy którego spłata zadłużenia istniejącego po stronie pozwanej zostałaby odroczone. Co do zarzutu dotyczącego daty wymagalności odsetek od odsetek powód powołał się na datę wniesienia pozwu w dniu 19 lutego 2015 r.

Pozwany w odpowiedzi na powyższe podtrzymał zarzuty twierdząc, że z oświadczenia wywiązał się płacąc kwotę 25.000 zł w uzgodnionym terminie, a dalsze raty uzgadniał każdorazowo z powodem przez co nie dał podstaw do wytoczenia powództwa i nastąpiła zmiana terminu wymagalności roszczenia.

Poza sporem między stronami było, że powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w dniach 22 maja 2014 r. oraz 23 maja 2014 r. sprzedał pozwanemu towar o łącznej wartości 95 762,98 zł i z tego tytułu wystawił następujące faktury VAT, które pozwany częściowo zapłacił, a to:

- fakturę nr (...) z dnia 22.05.2014 r. na kwotę 68 339,50 zł z terminem płatności na 21.07.2014 r. (częściowa płatność w dniu 16.12.2014 r., w kwocie 2 838,80 zł, zaliczona z kwoty zapłaconej w wysokości 10 000 zł, do uregulowania pozostała kwota 65 500,70 zł);

- fakturę nr (...) z dnia 22.05.2014 r. na kwotę 26 685,48 zł z terminem płatności na 21.07.2014 r. (częściowa płatność w dniu 13.01.2015 r., w kwocie 2 029,87 zł, zaliczona z kwoty zapłaconej w wysokości 10 000 zł, do uregulowania pozostała kwota 24 655,61 zł);

- fakturę nr (...) z dnia 23.05.2014 r. na kwotę 738 zł z terminem płatności na 22.07.2014 r.

Na dzień wytoczenia powództwa pozwany nie uregulował wobec powoda łącznie kwoty 90 894,31 zł tytułem zapłaty za sprzedany towar.

Powód z tytułu skapitalizowanych odsetek naliczył pozwanemu kwotę 5 194,69 zł wg następującego wyliczenia:

- od kwoty 68 339,50 zł za okres od dnia 22.07.2014 r. do dnia 16.12.2014 r. = 3 602,33 zł;

- od kwoty 26 685,48 zł za okres od dnia 22.07.2014 r. do dnia 30.01.2015 r. = 1 592,36 zł.

Pozwany zaś w zarzutach od tego nakazu zapłaty nie kwestionował faktu sprzedaży towarów wg wyżej wymienionych faktur, treści faktur przedłożonych do pozwu, należności z nich wynikających, ani też dat częściowych płatności zgodnie z powyższym wyliczeniem.

Bezsporne w sprawie jest także, że pozwany w dniu 29 października 2014 r. złożył oświadczenie, w którym uznał roszczenia powoda w stosunku do niego w łącznej kwocie wynoszącej 135 894,31 zł wynikające z faktur wg zestawienia. Uznanie ma charakter nieodwołalny. Oświadczeniem tym pozwany zobowiązał się do zapłaty kwoty 25 000 zł do dnia 20 listopada 2014 r., a reszty kwoty zobowiązania głównego w warunkach ustalonych po 20 listopada 2014 r.

Niesporne także było to, że pozwany po wniesieniu pozwu, to jest w dniu 4 marca 2015 r. zapłacił powodowi kwotę 10 000 zł tytułem częściowej spłaty dochodzonych przez powoda wierzytelności.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Mając na uwadze, że pozwany zalegał z płatnościami wymagalnych i bezspornych zobowiązań pracownik powoda – kierownik oddziału powodowej Spółki w R. T. N. (1) przy okazji kontaktów handlowych z przedstawicielem pozwanego G. P. (1) dopytywał się odnośnie spłaty zaległości, o czym miał wiedzę z wykazów i kartoteki kontrahenta. T. N. (1) jako pracownik powoda nie miał żadnych uprawnień do negocjowania warunków spłaty zadłużenia, a w przypadku kiedy zaległości są skierowane do windykacji pracownicy wręcz mają bezwzględny zakaz uzgadniania spłaty. G. P. (1) rozmawiając z T. N. (1) we wrześniu 2014r. oświadczył, że dokona częściowych wpłat w październiku i listopadzie, a resztę do końca grudnia 2014r.(zeznania świadka T. N. k. 113/b, przedstawiciela pozwanego G. P. k. 114).

Powód wobec zadłużenia skierował roszczenia wobec pozwanego do windykacji i kontaktował się z pozwanym za pośrednictwem (...) Biura Ochrony Finansów Sp. z o.o. Sp.K. Firma ta uzyskała od pozwanego pisemne oświadczenie złożone z dnia 29 października 2015r., opisane wyżej. Pozwany dokonał następujących płatności:

- 25.000 zł w dniu 20 listopada 2014r. (wydruk przelewu k. 81),

- 10.000 zł w dniu 16 grudnia 2014r. (wydruk przelewu k. 82),

- 10.000 zł w dniu 12 stycznia 2015r. (wydruk przelewu k. 82).

Powód powyższe wpłaty uwzględnił w rozliczeniu z pozwanym.

G. P. (1) spotykał się regularnie i często z przedstawicielem powoda w sprawie spłaty zadłużenia, a następnie z przedstawicielem firmy windykacyjnej panem L. w obecności, którego podpisał oświadczenie z dnia 29.10.2014r. Dostosował się do żądania pana L., aby w listopadzie spłacić 25.000 zł, co do reszty mieli się kontaktować. Przedstawiciel pozwanego nie pamiętał jednak, aby kiedykolwiek uzgodnił z powodem termin spłaty zaległości.

Bieżąco uzgadniał poszczególne terminy wpłat, co traktował jako wiążące. Nigdy nie wskazał terminu spłaty reszty zaległości, który powód zaakceptował ani wysokości poszczególnych rat.

Powód wytoczył powództwo w sprawie w dniu 19 lutego 2015r. składając pozew na pocście, co wynika z daty stempla pocztowego na kopercie (k. 18). Wytoczenie powództwa nie było poprzedzone dodatkowym wezwaniem do dobrowolnej zapłaty przez pozwanego skierowanym po złożeniu przez pozwanego oświadczenia z dnia 29.10.2014r.

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd dał wiarę w całości zgromadzonym w sprawie dowodom z dokumentów, a także zeznaniom świadka T. N. (1) oraz przedstawiciela pozwanego G. P. (1) – zeznającego za stronę pozwaną. Materiał dowodowy w sprawie jest kompletny i spójny. Przedstawiciel pozwanego wprost zeznał, że nie pamięta szczegółów co do tego czy w rozmowach na temat spłaty zadłużenia wskazywał kwoty i terminy spłaty. Niewątpliwie zrealizował częściowo oświadczenie z dnia 29 października 2014r. i zapłacił w deklarowanym terminie 25.000 zł. Jednakże po tej dacie nie ustalił harmonogramu spłat. W dalszym ciągu oczekiwał z płatnościami na kolejne upomnienia. W tych warunkach zbędne było przeprowadzenie dalszych dowodów z zeznań zawnioskowanych przez powoda świadków I. W. i G. L., bo zmierzałoby to jedynie do wydłużenia postępowania wobec jednoznacznych i wiarygodnych zeznań przedstawiciela pozwanego, które nie potwierdzają uzgodnienia innych niż wynikające z faktur terminów płatności.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W sprawie niesporne jest, że strony pozostawały w stosunkach handlowych na mocy, których powód sprzedał pozwanemu towar objęty fakturami przedłożonymi do pozwu, pozwany towar otrzymał i nie zapłacił w całości ceny zakupu (art. 535 kc). Terminy płatności za sprzedany towar wynikały z wystawionych z tego tytułu faktur dołączonych do pozwu. W sprawie bezsporne było, że pozwany terminów płatności nie dotrzymał. Z tego względu powództwo co do zasady i wysokości jest udowodnione.

Pozwany w toku procesu zarzucił przedwczesność powództwa z uwagi na uzgodnienie z powodem odroczenia terminu płatności i rozłożenie należności na raty. Zgodnie z art. 6 kc to na pozwanym spoczywał obowiązek wykazania faktów, z których wywodzi skutki prawne. Zdaniem Sądu Okręgowego zeznania przedstawiciela pozwanego wprost przeczą jego stanowisku wyrażanemu w zarzutach od nakazu zapłaty. G. P. (1) - prezes zarządu pozwanej spółki, uprawniony do samodzielnej reprezentacji, nie potrafił wskazać nowego terminu płatności jaki rzekomo uzgodnił oraz wysokości rat, które miał płacić. W jednostronnym oświadczeniu z dnia 29 października 2014r. wskazał tylko datę zapłaty kwoty 25.000 zł i chociaż dotrzymał wskazanego terminu zapłaty to jednak nie podjął skutecznych starań o uzgodnienie warunków spłaty reszty zaległości, nie wystąpił z harmonogramem spłaty zadłużenia, który wskazywałby wysokość poszczególnych rat i daty płatności. Skoro sam nie twierdzi nawet, że konkretne warunki prolongaty uzgodnił trudno przyjąć za zasadny zarzut, że powód zgodził się na odroczenie płatności (na nieokreślony czas) i powództwo wytoczył przedwcześnie. Byłoby to sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i racjonalnego prowadzenia działalności gospodarczej. Powód niewątpliwie poprzez działania rutynowe swoich pracowników dostatecznie monitorował zaległości, bo pracownicy przy okazji kontaktów handlowych dopytywali się o ich spłatę, co jest normalną praktyką handlową. Co do zaległości pozwanego podjął działania poprzez firmę windykacyjną dając pozwanemu możliwość wskazania harmonogramu spłaty. Z pewnością mogła to być pozycja wyjściowa do uzyskania prolongaty płatności. Pozwany zamiast wypełnienia deklaracji zawartej w oświadczeniu z dnia 29.10.2014r. i wystąpienia oficjalnie do powoda z proponowanymi dalszymi warunkami spłaty oczekiwał na kolejne upomnienia i żądania spłat zaległości, co niewątpliwie nie jest uzgodnieniem nowych warunków płatności. Potwierdza to zatem stanowisko powoda, że nigdy nie godził się spłatę zadłużenia w dowolnych terminach, bez uzgodnienia wysokości rat. Nie ma więc znaczenia, że powód przed wytoczeniem powództwa nie wzywał dodatkowo pozwanego do zapłaty zaległości i nie świadczy to o tym, że pozwany nie dał powodu do wytoczenia procesu, skoro wbrew zarzutom nie wykazał, że powództwo jest przedwczesne.

Mając na uwadze powyższe Sąd uwzględnił żądanie zapłaty reszty ceny za sprzedany pozwanemu towar na podstawie art. 535 kc. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 kc, ponieważ terminy płatności wynikające z faktur dołączonych do pozwu nie budziły wątpliwości.

Niezasadny także okazał się zarzut nieprawidłowego zasądzenia odsetek od skapitalizowanych odsetek, skoro powództwo zostało wytoczone w dacie 19 lutego 2015r., tj z chwilą złożenia pozwu w placówce pocztowej operatora publicznego (art. 165 § 2 kpc), co potwierdza data stempla pocztowego na kopercie (k. 18). W tym zakresie orzeczono na podstawie art. 482 § 1 kc.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na mocy art. 496 kpc uchylił wydany w sprawie nakaz zapłaty w zakresie w jakim powód skutecznie cofnął pozew odnośnie kwoty 10.000 zł tytułem należności głównej zapłaconej po wytoczeniu powództwa (w dacie 4 marca 2015r.) i w tej części postępowanie umorzył na podstawie art. 355 kpc w zw. z art. 203 § 1 kpc (pkt I wyroku).

W pozostałym zakresie, tj co do należności głównej w kwocie 86.089 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania w całości (ponieważ częściowa zapłata nastąpiła po wytoczeniu powództwa co oznacza, że pozwany jest przegrywającym w całości) nakaz zapłat utrzymano w mocy, o czym orzeczono w pkt II wyroku.